

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej¹⁾
za rok 2019

(rok, za który składane jest oświadczenie)

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanym/kierowanych przeze mnie dziale/działach administracji rządowej³⁾/w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych*

Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej

(nazwa/nazwy działu/działów administracji rządowej/nazwa jednostki sektora finansów publicznych⁷⁾)

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji:

- informacji w zakresie prawidłowości realizacji zadań w kierowanej komórce organizacyjnej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej za rok 2019;
- informacji Dyrektora Gabinetu Komendanta Głównego o realizacji Planu Działalności Komendanta Głównego PSP za 2019 rok;
- oświadczeń o stanie kontroli zarządczej za rok 2019 kierowników jednostek nadzorowanych przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej;
- informacji stanowiącej podstawę do uzyskania zapewnienia o stanie kontroli zarządczej w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej za 2019 r.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa, 13 marca 2020 r.
(miejsowość, data)

* Niepotrzebne skreślić.

st. bryg. mgr Andrzej BARTKOWIAK

.....
(podpis ministra/kierownika jednostki)

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.
Zastrzeżenia i obszary wymagające dalszego doskonalenia w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej:
Skuteczność i efektywność działania

- obszar zasobów kadrowych (braki kadrowe, w tym w kontekście nowych zadań, trudności w pozyskaniu nowych pracowników o odpowiednich kwalifikacjach, kwestie zastępowalności pracowników),
- osiągnięcie w niepełnym stopniu wartości 3 mierników w Planie Działalności Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej (w Planie Działalności Komendanta Głównego PSP na rok 2019 wyznaczono 12 celów do których przypisano łącznie 17 mierników określających stopień ich realizacji);

Zastrzeżenia i obszary wymagające dalszego doskonalenia w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej nadzorowanych przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej:

- braki w zatrudnieniu odpowiedniej liczby pracowników, w tym osób zarządzających, w odniesieniu do celów i zadań komórki;
- przekazanie zadań i obowiązków pracownikom nie zawsze występuje w formie pisemnej;
- nie we wszystkich komórkach organizacyjnych w udokumentowany sposób identyfikuje się zagrożenia/ryzyka, które mogą przeszkodzić w realizacji celów i zadań komórki (np. poprzez sporządzanie rejestru ryzyka lub innego dokumentu zawierającego zidentyfikowane zagrożenia/ryzyka);
- niewystarczające działania mające na celu przestrzeganie i promowanie etycznych zachowań;
- doskonalenie systemu kontroli zarządczej w zakresie jej funkcjonowania i zarządzania ryzykiem;
- ograniczony przepływ informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi;
- wystąpienie braków kadrowych w Wydziale Poligonu Szkolnego i Technicznym oraz niedostosowanie wewnętrznych aktów obowiązujących w jednostce organizacyjnej, na skutek zachodzących zmian w otoczeniu w Szkole Aspirantów PSP w Poznaniu,
- ograniczona wiedza pracowników dotycząca kontroli zarządczej;

oraz konieczność zwrócenia większej uwagi w odniesieniu do zagadnień dotyczących:

- przepływu informacji między komórkami,
- znajomości dokumentacji identyfikującej ryzyko,
- kwestii związanej z dostosowaniem stanu zatrudnienia do skutecznego realizowania zadań przez poszczególne komórki organizacyjne.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej do końca 2020 r.:

a) Planowane działania w Komendzie Głównej PSP:

- kontynuacja działań mających na celu stworzenie bardziej konkurencyjnych warunków pracy (także pozapłacowych), które zachęciłyby wykwalifikowanych pracowników do aplikowania o zatrudnienie/przeniesienie w KG PSP (skierowane zarówno do pracowników cywilnych, jak i funkcjonariuszy),
- dążenie do sukcesywnego uzupełnienia wakatów sygnalizowanych przez kierowników komórek organizacyjnych KG PSP w celu zapewnienia sprawnej i terminowej realizacji zadań;
- stałe doskonalenie mechanizmów kontroli zarządczej,

b) Planowane działania w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej nadzorowanych przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej:

- usprawnienie skuteczności komunikacji wewnętrznej pomiędzy komórkami organizacyjnymi poprzez organizowanie cyklicznych porad,
- przeszkolenie pracowników z zakresu wiedzy o kontroli zarządczej,
- dalsze podnoszenie świadomości pracowników odnośnie istoty i roli kontroli zarządczej oraz zarządzania ryzykiem,

- bieżące monitorowanie systemu kontroli zarządczej,
- sporządzenie oceny ryzyka i planu postępowania z ryzykiem odnosząc się do Planu działalności Szkoły (CS PSP w Częstochowie),
- opracowanie rejestru ryzyk informującego o ewentualnym zmaterializowaniu się ryzyka i podjętymi w związku z tym działaniami w obrębie komórek organizacyjnych (CS PSP w Częstochowie),
- prowadzenie okresowych spotkań kierowników komórek organizacyjnych z kierownictwem jednostki, prowadzenie zebrań wewnątrzdziałalowych (w miarę możliwości raz w tygodniu),
- przeprowadzenie procesu samooceny kontroli zarządczej na poziomie kierowników komórek organizacyjnych oraz pracowników SP PSP w Bydgoszczy we wszystkich komórkach organizacyjnych za pomocą ankiet samooceny kontroli zarządczej,
- przedstawienie analizy zatrudnienia Komendantowi Głównemu PSP oraz przedstawienie wniosku o zwiększenie limitu etatowego dla SP PSP w Bydgoszczy, w celu umożliwienia prawidłowego wykonywania zadań komórek organizacyjnych,
- sporządzenie planu działalności na rok 2020 dla Szkoły Aspirantów PSP w Krakowie,
- sporządzenie oceny ryzyka i planu postępowania z ryzykiem w odniesieniu do planu działalności Szkoły Aspirantów PSP w Krakowie,
- przeprowadzenie samooceny kontroli zarządczej na poziomie naczelników komórek organizacyjnych Szkoły Aspirantów PSP w Krakowie za pomocą ankiet samooceny kontroli zarządczej (modyfikacja ankiety),
- opracowanie analizy z przeprowadzonej samooceny,
- opublikowanie dokumentów związanych z kontrolą zarządczą na stronie BIP Szkoły Aspirantów PSP w Krakowie,
- opracowanie rejestru ryzyka informującego o ewentualnym zmaterializowaniu się ryzyka i podjętych w związku z tym działaniach w obrębie komórek organizacyjnych,
- aktualizacja wewnętrznych regulaminów poszczególnych komórek na skutek stale zachodzących zmian prawnych i organizacyjnych, a także w celu usprawnienia systemu komunikacji wewnętrznej i przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi,
- zintensyfikowanie działań mających na celu przestrzeganie i promowanie etycznych zachowań,
- uzupełnienie braków kadrowych poprzez obsadzenie wolnych wakatów,

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

a) Działania w Komendzie Głównej PSP:

- w KG PSP dążono do sukcesywnego uzupełniania braków kadrowych w poszczególnych komórkach organizacyjnych,
- decyzją Komendanta Głównego PSP powołany został *Zespół do spraw wypracowania sposobów stworzenia konkurencyjnych warunków pracy oraz faktycznych i prawnych możliwości ich wdrożenia w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej*. Propozycje Zespołu zostały przedłożone Komendantowi Głównemu PSP. Nie zostały dotychczas wdrożone,
- zmieniony został regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
- podejmowano działania zapewniające ciągłość pracy na stanowiskach jednoosobowych,
- monitorowano terminowość realizacji wniosków z kontroli zarządczej

Ponadto:

W KG PSP opracowano propozycje działań w obszarze systemu podnoszenia kwalifikacji/doskonalenia zawodowego, skierowane zarówno do strażaków, jak i pracowników cywilnych KG PSP oraz kierowników jednostek organizacyjnych PSP i dyrektorów biur (komórek równorzędnych KG PSP), które są wdrażane.

Z uwagi na zamiany kadrowe w KG PSP (w grudniu 2019 r.) w celu zapewnienia możliwości porównywalności danych odstąpiono od wprowadzania zmian w odniesieniu do formy i zakresu samooceny.

b) Działania w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej nadzorowanych przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej:

- bieżąca aktualizacja obowiązujących regulaminów, instrukcji i procedur oraz innych aktów wewnętrznych,
- podnoszenie świadomości pracowników odnośnie istoty i roli kontroli zarządczej,
- kontynuacja działań związanych z funkcjonowaniem systemu kontroli zarządczej określonych na podstawie przepisów prawa powszechnie i wewnętrznie obowiązującego,
- poprawa funkcjonowania Wydziału Poligonu Szkolnego i Wydziału Technicznego poprzez uzupełnianie na bieżąco braków kadrowych w Szkole Aspirantów PSP w Poznaniu,
- prowadzenie Polityki Zarządzania Ryzykiem, jako systemu mającego na celu uzyskanie informacji o zagrożeniach dla ich realizacji oraz stosowaniu odpowiednich mechanizmów kontroli wewnętrznej poprzez: identyfikację i ocenę ryzyka, ustalenie akceptowalnego poziomu ryzyka, określenie sposobu reakcji na zidentyfikowane ryzyko, a także działań w celu jego minimalizacji oraz trybu monitorowania ryzyka, co służyć ma bieżącemu usprawnieniu planowania działalności Szkoły Aspirantów PSP w Krakowie,
- prowadzenie bieżącego monitoringu systemu kontroli zarządczej.

Ponadto:

- w jednostkach prowadzone były kontrole zewnętrzne i wewnętrzne
- kontynuowano okresowe spotkania kierowników komórek organizacyjnych z kierownictwem jednostki,
- udoskonalono system zarządzania bezpieczeństwem informacji o nowe procedury i regulacje wewnętrzne
- monitorowano wykonanie wniosków i zaleceń pokontrolnych sformułowanych w wyniku przeprowadzonych kontroli,
- przeprowadzono proces samooceny kontroli zarządczej na poziomie kierowników komórek organizacyjnych oraz pracowników SP PSP w Bydgoszczy ,
- przeprowadzono proces samooceny kontroli zarządczej na poziomie kierowników komórek organizacyjnych ich zastępców oraz pracowników samodzielnych stanowisk Szkoły Aspirantów PSP w Poznaniu ,
- przedstawienie analizy zatrudnienia Komendantowi Głównemu PSP oraz przedstawienie wniosku o zwiększenie limitu etatowego dla SP PSP w Bydgoszczy, w celu umożliwienia prawidłowego wykonywania zadań komórek organizacyjnych

Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie.

2. Pozostałe działania:

W Komendzie Głównej PSP na bieżąco monitorowane były mechanizmy kontroli zarządczej.

W celu podniesienia świadomości komórek organizacyjnych KG PSP w zakresie ważności funkcjonowania systemu kontroli zarządczej, w kontekście realizowanych celów i zadań KG PSP, kwestie te będą nadal poruszane podczas odpraw kierownictwa KG PSP z kierownikami komórek organizacyjnych.

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

Objaśnienia:

¹⁾ Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 i Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 354), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzane jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.

²⁾ W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.

³⁾ Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020 i Nr 238, poz. 1578).

⁴⁾ Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.

⁵⁾ Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania,

wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.

⁶⁾ Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.

⁷⁾ Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.

⁸⁾ Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

⁹⁾ Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.

¹⁰⁾ Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.